

Zintegrowana
Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich

REGIONU
GĄBIŃSKO-WŁOCŁAWSKIEGO

PILOTAŻOWY PROGRAM LEADER+

Kwiecień 2006



Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Regionu Gąbińsko-Włocławskiego

Zamawiający: Stowarzyszenie Gmin Turystycznych Pojezierza Gostynińskiego

Wykonawca: „Środowisko” s.c.
11-500 Giżycko
ul. Moniuszki 17

Zespół autorski: Piotr Kwiatkowski
Emilia Chochulska
Izabela Makarewicz
Aleksander Grodzki
Antoni Wróbel

Status: ZSROW Regionu Gąbińsko-Włocławskiego jest dokumentem programowym Fundacji AKTYWNI RAZEM

Sponsor: Opracowanie sfinansowano ze środków Unii Europejskiej oraz Budżetu Państwa w ramach pilotażowego programu Leader+

Podziękowania: Powstanie ZSROW Regionu Gąbińsko-Włocławskiego nie byłoby możliwe bez aktywnego zaangażowania dziesiątek osób – uczestników spotkań, warsztatów i konsultacji, przeprowadzonych w regionie gąbińsko-włocławskim między październikiem 2005 r. a marcem 2006 r. Wszystkim tym osobom za entuzjazm, inspirację i głęboką wiedzę dziękują: Zarząd SGTPG, Zarząd Fundacji AKTYWNI RAZEM i zespół autorski.

Strona tytułowa: Na okładce wykorzystano obraz Jerzego Gnatowskiego „Las”

SPIS TREŚCI:

I.	CHARAKTERYSTYKA LGD JAKO JEDNOSTKI ODPOWIEDZIALNEJ ZA REALIZACJĘ STRATEGII	9
II.	DIAGNOZA OBSZARU OBJĘTEGO ZSROW	21
II.1	CHARAKTERYSTYKA OBSZARU	21
II.1.1	Zasięg terytorialny i uwarunkowania geograficzne	21
II.1.2	Uwarunkowania przyrodnicze	24
II.1.3	Uwarunkowania kulturowe	52
II.1.4	Uwarunkowania historyczne	80
II.2	POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY I GOSPODARCZY	96
II.2.1	Charakterystyka ludności zamieszkującej obszar objęty ZSROW	96
II.2.2	Stan rozwoju infrastruktury wiejskiej	132
II.2.2.1	Infrastruktura społeczna	132
II.2.2.2	Infrastruktura techniczna	146
II.3	UZASADNIENIE SPÓJNOŚCI OBSZARU ZSROW	152
III.	AKTUALNIE WDRAŻANE INICJATYWY/PROJEKTY NA OBSZARZE ZSROW	155
IV.	ANALIZA SWOT OBSZARU OBJĘTEGO ZSROW	161
V.	ZSROW – CELE I PLANOWANY BUDŻET	176
V.1	Tematy wiodące i cele strategiczne	176
V.2	Uzasadnienie wyboru tematów wiodących, celów strategicznych.	205
V.3	Partnerstwo	217
V.4	Sposób finansowania ZSROW	225
VI.	WPŁYW REALIZACJI ZSROW NA ROZWÓJ REGIONU	245
VII.	POWIĄZANIE ZSROW ZE STRATEGIĄ NPR	258
VIII.	PROMOCJA I INFORMOWANIE O PROJEKCIE I ZSROW	261
	Spis literatury	265

SPIS TABEL:

Tabela I.1. Kwalifikacje i doświadczenie osób, które będą odpowiedzialne za zarządzanie projektem.	12
Tabela I.2. Doświadczenie LGD w realizacji projektów na rzecz rozwoju obszarów wiejskich	17
Tabela II.1. Jednostki terytorialne obszaru opracowania ZSROW wg krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju prowadzonego przez GUS, zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88 poz. 439).	22
Tabela II.2. Ważniejsze jeziora obszaru opracowania.	28
Tabela II.3. Struktura zagospodarowania regionu [ha].	30
Tabela II.4. Struktura zagospodarowania obszaru ZSROW.	30
Tabela II.5. Grunty leśne i przeznaczone do zalesienia wszelkich form własności w obszarze opracowania w 2004 r.	37
Tabela II.6. Ocena jakości wód w rzekach położonych w granicach obszaru opracowania.	39
Tabela II.7. Jakość wód badanych jezior obszaru opracowania.	39
Tabela II.8. Zestawienie średniorocznych wartości stężeń zanieczyszczeń powietrza w 2003r.	42
Tabela II.9. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń oraz klasa ogólna dla strefy, uzyskana w ocenie rocznej za 2003 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.	43
Tabela II.10. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń oraz klasa ogólna dla strefy, uzyskane w ocenie rocznej za 2003 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.	43
Tabela II.11. Użytki ekologiczne regionu gąbińsko-włocławskiego.	49
Tabela II.12. Ludność gmin objętych ZSROW w 2004 r.	96
Tabela II.13. Główne źródła dochodów gospodarstw domowych regionu gąbińsko-włocławskiego według spisu powszechnego 2002 r.	101
Tabela II.14. Zmiany liczebności podmiotów gospodarki narodowej według sektorów.	106
Tabela II.15. Zmiany liczebności podmiotów zarejestrowanych w poszczególnych sekcjach EKD w latach 1995-2004.	109
Tabela II.16. Udział sekcji H (hotele i restauracje) w ogólnej liczbie zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w wybranych gminach turystycznych Polski i w regionie gąbińsko-włocławskim.	111
Tabela II.17. Zmiany struktury zatrudnienia w regionie gąbińsko-włocławskim w latach 1995-2004.	113
Tabela II.18. Struktura użytkowania gruntów gospodarstw rolnych regionu gąbińsko-włocławskiego w 2004r.	114
Tabela II.19. Udział ważniejszych roślin w powierzchni zasiewów w regionie i w Polsce w 2002 r.	115
Tabela II.20. Obsada zwierząt hodowlanych w regionie i w Polsce w 2002 r.	117
Tabela II.21. Zmiany struktury wielkościowej gospodarstw indywidualnych w regionie w latach 1996 - 2002.	120

Tabela II.22. Struktura gospodarstw rolnych w regionie i w Polsce według celu produkcji w 2002 r.	121
Tabela II.23. Wykształcenie osób prowadzących gospodarstwa rolne w regionie i w Polsce w 2002 r.	123
Tabela II.24. Źródła utrzymania rodzin władających indywidualnymi gospodarstwami rolnymi w regionie i w Polsce w 2002 r.	123
Tabela II.25. Segmentacja aktualnego rynku turystycznego regionu według kryterium geograficznego pochodzenia turystów.	126
Tabela II.26. Segmentacja aktualnego rynku turystycznego regionu według kryterium czasu pobytu.	126
Tabela II.27. Szacunkowa liczba miejsc w poszczególnych typach bazy noclegowej regionu.	128
Tabela II.28. Szacunkowa liczba noclegów udzielanych rocznie w poszczególnych typach bazy noclegowej regionu.	130
Tabela II.29. Szacunkowe całkowite przychody regionu z turystyki, w rozbiciu poszczególne typy bazy noclegowej regionu.	130
Tabela II.30. Placówki ochrony zdrowia i opieki społecznej regionu gąbińsko-włocławskiego.	132
Tabela II.31. Liczba stwierdzonych w 2005 roku niektórych przestępstw na terenie powiatu włocławskiego, plockiego, gostynińskiego i sochaczewskiego.	134
Tabela II.32. Podstawowa infrastruktura edukacyjna regionu gąbińsko-włocławskiego.	135
Tabela II.33. Placówki kulturalne regionu gąbińsko-włocławskiego.	137
Tabela II.34. Infrastruktura sportowa regionu gąbińsko-włocławskiego.	139
Tabela II.35. Zestawienie dróg krajowych w obszarze objętym ZSROW	146
Tabela II.36. Zestawienie dróg wojewódzkich w obszarze objętym ZSROW	146
Tabela II.37. Stopień zwodociągowania gmin regionu.	147
Tabela II.38. Zestawienie podstawowych danych o oczyszczalniach ścieków.	148
Tabela II.39. Składowiska odpadów komunalnych w obszarze opracowania.	150
Tabela III.1 Aktualnie wdrażane inicjatywy/projekty na obszarze ZSROW.	156
Tabela V.1. Analiza SWOT dla regionu, przeprowadzona przez uczestników 11 wstępnych spotkań w gminach.	216
Tabela V.2 Znaczenie cech programu lider według uczestników spotkań informacyjnych.	218
Tabela V.3. Budżet oraz harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji Schematu II.	228
Tabela VI.1. Wybrane wskaźniki demograficzne i ekonomiczne charakteryzujące region NUTSII, obejmujący województwa mazowieckie i kujawsko-pomorskie.	245
Tabela VI.2. Produkty, rezultaty i oddziaływanie podprojektów przewidzianych do realizacji w ramach Schematu II.	255
Tabela VII.1. Związki pomiędzy oddziaływaniem podprojektów Schematu II a pięcioma celami cząstkowymi Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006	260

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek II.1	Granice opracowania ZSRROW.	21
Rysunek II.2.	Obszary o niekorzystnych warunkach gospodarowania w granicach regionu gąbińsko-włocławskiego.	23
Rysunek II.3	Lesistość regionu gąbińsko – włocławskiego w 2004 r.	31
Rysunek II.4	Udział poszczególnych siedlisk leśnych w powierzchni lasów regionu.	31
Rysunek II.5	Wycinanki pani Elżbiety Siedlarek (Zielka, Kogut, Klapok).	69
Rysunek II.6	Dzieło pani Ewy Pasternak z Baruchowa.	70
Rysunek II.7.	Gęstość zaludnienia w regionie gąbińsko-włocławskim w 2004 r.	96
Rysunek II.8.	Przyrost zaludnienia w regionie gąbińsko-włocławskim w latach 1995-2004.	97
Rysunek II.9.	Struktura ludności regionu według płci i wieku.	99
Rysunek II.10.	Zmiany struktury wiekowej populacji kraju, polskiej wsi oraz regionu gąbińsko-włocławskiego w latach 1995-2004.	99
Rysunek II.11.	Wykształcenie ludności miejskiej i wiejskiej w wieku powyżej 13 lat w świetle wyników spisu powszechnego z 2002 r.	100
Rysunek II.12.	Odsetek gospodarstw domowych utrzymujących się z pracy wg spisu powszechnego 2002 r.	102
Rysunek II.13.	Odsetek gospodarstw domowych utrzymujących się z pracy w swoim gospodarstwie rolnym wg spisu powszechnego 2002 r.	103
Rysunek II.14.	Odsetek gospodarstw domowych utrzymujących się z pracy poza rolnictwem w sektorze prywatnym wg spisu powszechnego 2002 r.	103
Rysunek II.15.	Odsetek gospodarstw domowych utrzymujących się z renty socjalnej, renty rodzinnej, zasiłku dla bezrobotnych lub zasiłku z pomocy społecznej wg spisu powszechnego z 2002 r.	104
Rysunek II.16.	Stopa bezrobocia w gminach regionu gąbińsko-włocławskiego wg spisu powszechnego z 2002 r.	105
Rysunek II.17.	Zależność pomiędzy odsetkiem rodzin utrzymujących się z pracy we własnym gospodarstwie rolnym a stopą bezrobocia w gminach regionu gąbińsko-włocławskiego wg spisu powszechnego z 2002 r.	105
Rysunek II.18.	Liczba zakładów osób fizycznych na 100 osób w wieku produkcyjnym w 1995 r.	107
Rysunek II.19.	Liczba zakładów osób fizycznych na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2004 r.	108
Rysunek II.20.	Przyrost liczby zakładów osób fizycznych w latach 1995-2004.	108
Rysunek II.21.	Porównanie struktury gospodarczej regionu, polskiej wsi oraz Polski ogółem na podstawie udziału poszczególnych sekcji EKD w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w 2004 r.	110
Rysunek II.22.	Dynamika liczby miejsc pracy w wybranych obszarach gospodarki regionu w okresie 1995-2004.	112
Rysunek II.23.	Rozmieszczenie upraw pszenicy i buraków cukrowych w regionie w 2002 r.	115
Rysunek II.24.	Rozmieszczenie upraw żyta i ziemniaków w regionie w 2002 r.	116
Rysunek II.25.	Rozmieszczenie upraw warzyw gruntowych w regionie w 2002 r.	116
Rysunek II.26.	Rozmieszczenie upraw truskawek w regionie w 2002 r.	117
Rysunek II.27.	Rozmieszczenie produkcji zwierzęcej w regionie w 2002 r.	118

Rysunek II.28. Udział poszczególnych grup obszarowych w ogólnej liczbie gospodarstw w regionie i w Polsce w 2002 r.	119
Rysunek II.29. Udział poszczególnych grup obszarowych w ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w regionie i w Polsce w 2002 r.	119
Rysunek II.30. Udział [%] gruntów we władaniu gospodarstw o powierzchni ponad 20 ha w ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w 2002 r.	120
Rysunek II.31. Zróżnicowanie przestrzenne celu produkcji rolnej w regionie w 2002 r.	122
Rysunek II.32. Zmiany celu produkcji rolnej gospodarstw o powierzchni > 1 ha w regionie w latach 1996-2002.	122
Rysunek II.33. Odsetek rodzin żyjących z rolnictwa wśród rodzin posiadających gospodarstwa rolne w 2002 r.	124
Rysunek II.34. Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów regionu gąbińsko-włocławskiego w latach 2000-2005 r.	134
Rysunek II.35. Podstawowa struktura funkcjonalno-przestrzenna regionu gąbińsko-włocławskiego.	152
Rysunek V.1. Integracja celów strategicznych i ich wkład w realizację wizji regionu gąbińsko-włocławskiego.	208
Rysunek V.2. Relacje pomiędzy SWOT a Pierwszym Celem Strategicznym.	210
Rysunek V.3. Relacje pomiędzy SWOT a Drugim Celem Strategicznym	211
Rysunek V.4. Relacje pomiędzy SWOT a Trzecim Celem Strategicznym	212
Rysunek V.5. Relacje pomiędzy SWOT a Czwartym Celem Strategicznym	213
Rysunek V.6. Relacje pomiędzy SWOT a Piątym Celem Strategicznym	214
Rysunek V.7. Struktura kosztów wdrażania Strategii w Schemacie II.	226
Rysunek VI.1. Strategia rozwoju gminy Baruchowo a ZSROW.	249
Rysunek VI.2. Plan rozwoju lokalnego Gąbina a ZSROW.	249
Rysunek VI.3. Strategia rozwoju gminy Gostynin a ZSROW	250
Rysunek VI.4. Strategia rozwoju gminy Iłów a ZSROW	251
Rysunek VI.5. Strategia rozwoju gminy Kowal a ZSROW	251
Rysunek VI.6. Strategia rozwoju gminy Łąck a ZSROW	252
Rysunek VI.7. Plan rozwoju lokalnego gminy Nowy Duninów a ZSROW.	252
Rysunek VI.8. Plan rozwoju lokalnego gminy Sanniki a ZSROW.	253
Rysunek VI.9. Plan rozwoju lokalnego gminy Szczawin Kościelny a ZSROW.	253
Rysunek VI.10. Strategia rozwoju gminy Włocławek a ZSROW.	254

SPIS MAP:

Mapa 1. Ochrona przyrody w regionie gąbińsko-włocławskim.	51
Mapa 2. Materialne dziedzictwo kulturowe regionu gąbińsko-włocławskiego	95
Mapa 3. Infrastruktura społeczna regionu gąbińsko-włocławskiego	145
Mapa 4. Infrastruktura techniczna regionu gąbińsko-włocławskiego	152

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW ZAWARTYCH W UZUPEŁNIENIU DO STRATEGII:

Załącznik 1. Dokumenty Fundacji „AKTYWNI RAZEM”	
Załącznik 2. Uchwały o powołaniu Rady, Zarządu, Prezesa i Wiceprezesa	
Załącznik 3. Dokumentacja doświadczeń i kwalifikacji (CV) członków władz Fundacji	
Załącznik 4. Materiały z cyklu spotkań wstępnych	
Załącznik 5. Materiały z warsztatów tematycznych zespołu ds. dziedzictwa kulturowego	
Załącznik 6. Materiały z warsztatów tematycznych zespołu ds. rolnictwa ekologicznego	
Załącznik 7. Materiały z warsztatów tematycznych zespołu ds. turystyki zintegrowanej	
Załącznik 8. Materiały z warsztatów tematycznych zespołu ds. ochrony środowiska	
Załącznik 9. Materiały z warsztatów tematycznych zespołu ds. wyrobów regionalnych	
Załącznik 10. Materiały z warsztatów tematycznych zespołu ds. nowoczesnych metod zdobywania informacji	
Załącznik 11. Dokumentacja spotkań konsultacyjnych w Koszelówce (15 grudnia '05), Łącku (5 stycznia '06), Sannikach (13 lutego '06) i Łącku (15 i 25 marca '06).	